

Export-Finlands konkurrenskraft i skick

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Om diaserien

- Detta är en sammanställning av Österbottens förbunds aktuella intressebevakningsfrågor. Diaserien är gjord för att användas av Österbottens kommuner och våra samarbetspartner. **Använd gärna de delar av materialet du behöver.** Hela presentationen är inte avsedd att användas på en och samma gång.

Export-Finlands konkurrenskraft i skick

Sett till värdet på exporten är Österbotten
mycket större än sin storlek.
Exportomsättningen inom
industrin 2017: **4 775 milj. €**

38 285 €/invånare

BNP per invånare i
Österbotten är tredje
störst på det
finländska fastlandet.

Export-Finlands konkurrenskraft i skick

Finland

Exportindustrin står direkt och indirekt för mer än 46 procent av Finlands bruttonationalprodukt och betalar över 28 miljarder euro i skatteinkomster

Österbotten

Exportens andel av industrins omsättning i Österbotten är cirka 76 %

Export-Finland

Österbottens förbund föreslår att fokus år 2019–2023 sätts på säkerställande av export-Finlands verksamhetsförutsättningar.

Transport

Stambanan Plus
Riksväg 3
Riksväg 8

Utan stambanan stannar Finland

- Resetiden mellan Helsingfors och Tammerfors har blivit längre under de senaste åren.
- Längs stambanan bor hälften av alla finländare och här skapas 2/3 av landets BNP.
- Trafikmängden väntas öka med upp till 40 % fram till 2030.
- Banan räcker inte till utan betydande förnyelser.
- Nu behövs:
 - Finansiering för planering av banan och snabb start för planeringen.
 - Utredningsplan under 2–3 år
 - I slutet av den perioden börjar järnvägsplanen utarbetas.

Vasa–Seinäjoki: "Vi väntar en stund på grund av mötande tåg"

› **Banan nu:**

- › Enspårig, elektrifierad
- › Den högsta tillåtna hastigheten för persontrafik är bara 120 km/h.
- › Resan med tåg tar 44 minuter utan stopp.
- › 64 plankorsningar
- › Få mötesplatser med elektrifiering
- › Allvarliga olyckor nästan varje år

› **Banan bör utvecklas genom att:**

- › Ta bort 51 plankorsningar eller förbättra säkerheten vid dem.
- › Bygga fyra mötesplatser med elektrifiering.
- › Förbättra perrongerna.
- › Öka banans bärkraft.
- › Öka hastigheten till 200 km/h, så skulle resan ta 28 minuter.

I Österbotten:
Kostnads-
beräkning: ca. 65
miljoner euro

Riksväg 3 förenar Finlands tillväxtområden

- Riksväg 3 förenar tillväxtcentrum i västra Finland – Vasa, Tammerfors och Helsingfors.
- Riksväg 3 är en av de livligast trafikerade riksvägarna och en del av det europeiska trafiknätet (TEN-T)
- På de livligaste trafikerade avsnitten kör över 1000 långtradare per dag.
- Värdet av godset som transporteras är 10 miljarder euro per år.
- Sträckan mellan Tammerfors och Vasa uppfyller inte kraven på en nationell huvudled.
- Från vår till höst kör också många jordbruksmaskiner på vägen.

Riksväg 3 förenar Finlands tillväxtområden

- På de livligast trafikerade avsnitten kör över 1000 långtradare per dag.
- Värdet av godset som transporteras är 10 miljarder euro per år.

I Österbotten:

Långbackens planskilda korsning (RV3–RV8) ska planeras och förbättras i brådskande ordning. Planeringen av en fortsättning på motorvägen mellan Helsingby och Laihela. Sträckan mellan Laihela och Jalasjärvi bör tas med i stornätet så fort som möjligt.

Riksväg 3 förenar Finlands tillväxtområden

➤ Riksväg 3 nu:

- Hastighetsbegränsningarna växlar mellan 50–100 km/h
- Dåliga möjligheter att köra om
- Många tunga fordon och jordbruksmaskiner
- Livlig pendlingstrafik, många korsningar och anslutningar
- Farligare än andra riksvägar
- Sträckan mellan Laihela och Jalasjärvi har lämnats utanför stomnätet och det kan leda till att vägens underhåll försummas
- Bygget av omfartsvägen i Tavastkyro började 2020.

➤ Riksväg 3 bör utvecklas genom att:

- Förbättra omkörningsmöjligheterna
- Utveckla korsningar och korsningsområden så att hastighetsbegränsningen är minst 80 km/h.
- Förbättra hela sträckan mellan Tammerfors och Vasa, till en kostnad av 158 miljoner euro.
- Sträckan mellan Laihela och Jalasjärvi bör tas med i stomnätet så fort som möjligt.

I Österbotten:

Långbackens planskilda korsning (RV3–RV8) ska planeras och förbättras i brådskaande ordning. Planeringen av en fortsättning på motorvägen mellan Helsingby och Laihela. Sträckan mellan Laihela och Jalasjärvi bör tas med i stomnätet så fort som möjligt.

Riksväg 3 förenar Finlands tillväxtområden

- I Österbotten:
- Långbackens planskilda korsning (RV3–RV8) ska planeras och förbättras i brådskande ordning. Planeringen av en fortsättning på motorvägen mellan Helsingby och Laihela.
- Sträckan mellan Laihela och Jalasjärvi bör tas med i stomnätet så fort som möjligt.

På riksväg 8 kör ett framgångsrikt Finland

- Riksväg 8 förenar Västra Finlands landskap, städer, hamnar och flygplatser.
- Längs riksväg 8 och via hamnarna på västkusten går 40 % av Finlands export- och importtransporter.
- Riksväg 8 är en av de viktigaste specialtransportrutterna.
- Riksväg 8 är en central del av det europeiska trafiknätverket (TEN-T) och en av Finlands stamvägar.
- Fortsätter som E8-väg till Tromsö.

På riksväg 8 kör ett framgångsrikt Finland

➤ **Längs riksväg 8 och via hamnarna på västkusten går 40 % av Finlands export och import.**

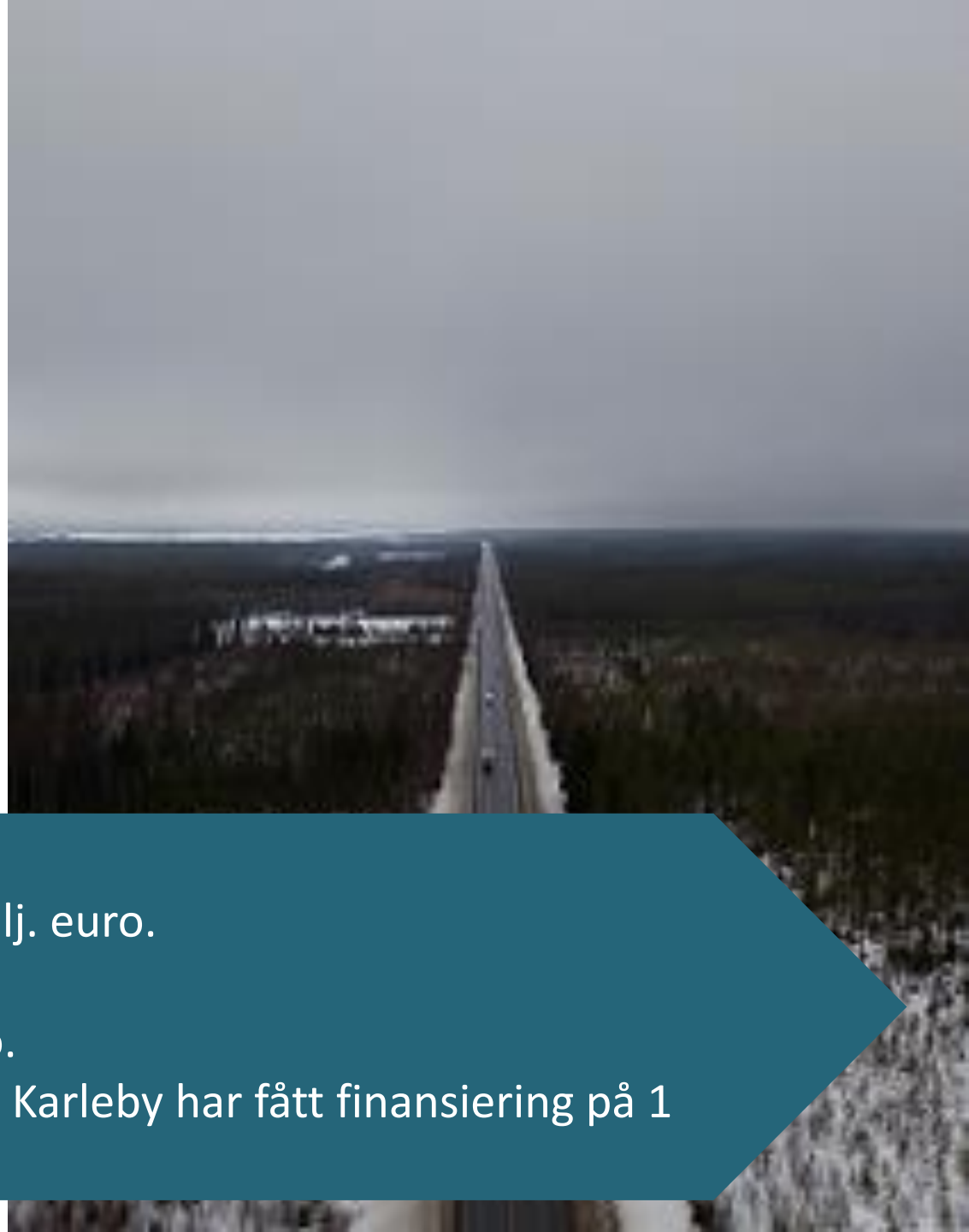
I Österbotten:

Avsnittet Vassor–Ölis förbättras, kostnadsberäkning 10 milj. euro.

Anslutningen till väg 19 i Nykarleby ska planeras.

Förbättring av hela sträckan Vasa–Uleåborg 130 milj. euro.

Planering av omkörningsfiler på riksväg 8 mellan Vasa och Karleby har fått finansiering på 1 miljon euro för år 2020.

På riksväg 8 kör ett framgångsrikt Finland

➤ Riksväg 8 nu:

- I huvudsak ett körfält i vardera riktning
- Smal
- Farligare än andra riksvägar

➤ Riksväg 8 bör utvecklas genom att:

- Bygga flera omkörningsfiler
- Bredda vägen ställvis
- Förbättra vägbelysningen
- Utveckla anslutningar och korsningar

I Österbotten:

Avsnittet Vassor–Ölis förbättras, kostnadsberäkning 10 milj. euro.

Anslutningen till väg 19 i Nykarleby ska planeras.

Förbättring av hela sträckan Vasa–Uleåborg 130 milj. euro.

Planering av omkörningsfiler på riksväg 8 mellan Vasa och Karleby har fått finansiering på 1 miljon euro för år 2020.

På riksväg 8 kör ett framgångsrikt Finland

➤ I Österbotten:

- Avsnittet Vassor–Ölis förbättras, kostnadsberäkning 10 milj. euro.
- Anslutningen till väg 19 i Nykarleby ska planeras.
- **Förbättring av hela sträckan Vasa–Uleåborg 130 milj. euro.**

Andra trafikprojekt

**Minskning av reparationsskulden och vinterunderhåll av vägnätet
Stamväg 63, 67 och 68
Utveckling av hamnarna och Kvarkenstrafiken**

På vägar ska man kunna köra

- Vägnätet av lägre klass och broarna förfaller oundvikligen med nuvarande investeringsnivå.
- Milda och blöta vintrar bidrar till att
- både grusvägarna och de belagda vägarna blir sämre.
- Vägarnas allt sämre skick syns i olycksstatistiken i Österbotten.
- Det dröjer längre för hjälp att nå fram.

I Österbotten:

Behovet av högre anslag är 20 miljoner euro per år. Nationellt ca 200 milj. euro.

På vägar ska man kunna köra

➤ Vad bör göras?

- Starta ett konkret åtgärds paket som bromsar ökningen av reparationsskulden.
- Effektivera vinterunderhållet av vägarna.
- Kartlägga alternativa finansieringsmodeller.
- Öka transparensen i underentreprenörskedjan och konkurrensutsättningen.
- Öka övervakningen och skärpa sanktionerna.

I Österbotten:

Behovet av högre anslag är 20 miljoner euro per år. Nationellt ca 200 milj. euro.

Det lönar sig att utveckla stamvägarna

- **Stamväg 63: sträckan Evijärvi–Kaustby**
- Resten av vägen har förbättrats och trafiken har ökat.
- Vägen förkortar resan från Tammerfors till Uleåborg med ca 40 km.
- Vägen bör breddas, bärkraften bör ökas och vägens sträckning bör ändras för att undvika trafik genom byar.
- **Kostnadsberäkning: 10,5 miljoner euro.**

I Österbotten:

Förbättring av tre stamvägar, kostnadsberäkning sammanlagt ca. 40 miljoner euro.

Det lönar sig att utveckla stamvägarna

- **Stamväg 67: Kaskö hamn–Seinäjäoki**
- En viktig väg för person- och godstransporter från kusten in i landet.
- Vägens allt viktigare på grund av av Sydbottenbanans dåliga skick.
- **Kostnadsberäkning: 20 miljoner euro.**

I Österbotten:

Förbättring av tre stamvägar, kostnadsberäkning sammanlagt ca. 40 miljoner euro.

Det lönar sig att utveckla stamvägarna

- **Stamväg 68: Jakobstadsregionen**
- Vägen är en viktig rutt till Jakobstads hamn och över 2000 arbetsplatser.
- Stor andel tung trafik.
- Broar bör repareras, korsningar bör tas bort och vägen bör breddas på en del av sträckan.
- Förbättring av bron i Kållby på stamväg 68 har fått fullmakt på 5 miljoner euro och 100 000 euro för år 2020.
- Förbättringar av den planskilda korsningen mellan riksväg 8 och stamväg 68 i Edsevö har fått fullmakt på 8,2 miljoner euro och 2,5 miljoner euro för år 2020.

I Österbotten:

Förbättring av tre stamvägar, kostnadsberäkning sammanlagt ca. 40 miljoner euro.

Gods skeppas ut och pengar kommer in via hamnarna

- Snart trafikerar en ny biogas/LNG-hybridfärja mellan Vasa och Umeå.
- **Förbindelsen över Kvarken har en viktig strategisk betydelse för hela Finland som en del av ett större europeiskt och internationellt nätverk.**
- Fördjupningen av farleden till Vasa hamn till 10 meter har aktualiserats på grund av den ökande gods- och passagerartrafiken.
- Farleden till Kaskö hamn måste fördjupas till 10,5 meter för att fullastade fartyg ska kunna anlöpa hamnen.

Kompetens

Åtgärdspaket för att främja tillgången på arbetskraft
Förbättring av företagens exportkunskaper och digitala kompetens

Kompetens

- Arbetslösheten i Österbotten är bland de lägsta på det finländska fastlandet och sysselsättningsgraden är hög.
- Tillgången på kompetent arbetskraft är i nuläget det största hindret för tillväxt i Österbotten.
- Ungefär 50 procent av företagen lider av brist på arbetskraft och uppger att det är ett hinder för tillväxt.

Kompetens

- **Detta bör göras:**
- Avskaffa behovsprövningen för arbetstillstånd för utländsk arbetskraft.
- Snabbare och mer flexibla processer för uppehållstillstånd på grund av arbete.
- Lättare för utländsk arbetskraft att byta bransch så att uppehållstillstånden inte begränsas till att gälla arbete inom en viss bransch.
- Aktivt locka internationella experter till Österbotten och Finland.
- Göra Österbottens mer känt och lätt tillgängligt.

- Planera utbildningsresurser så att varje regions särskilda behov indentifieras.
- Utveckla samarbetsformer för utbildning och näringsliv.
- Trygga tillgången till utbildning på landsbygden.
- Ta arbetskraftsreserverna i bruk till fulla.

Förbättring av företagens exportkunskaper och digitala kompetens

- I Österbotten är exportens andel av industrins omsättning ungefär 75 procent.
- Regionens ledande globala företag kan sin internationella verksamhet.
- SME-företagen har ett annat utgångsläge.
- De har potential men saknar ofta erfarenhet och kompetens.
- Andelslaget Viexpo verkar i de österbottniska landskapen och stöder företag i internationaliseringen.
- Regeringen bör säkerställa tillräcklig och långsiktig resursering för Viexpo. Detta är ett effektivt sätt att stöda internationalisering.

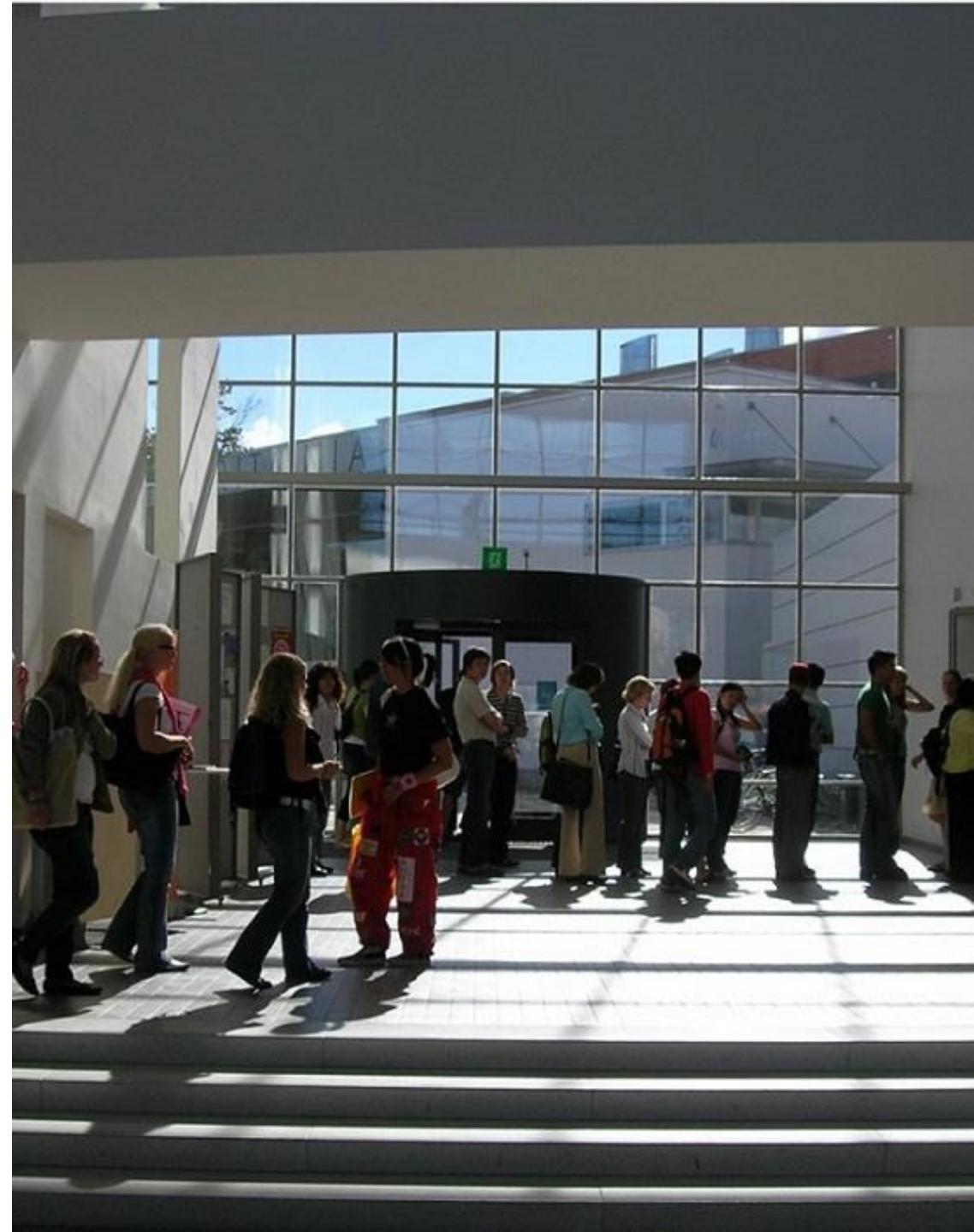
Förbättring av företagens exportkunskaper och digitala kompetens

- De viktigaste teknologierna för exportintensiva branscher och deras utnyttjande har kartlagts i Österbotten.
- Företag, i synnerhet storföretagens underleverantörsnätverk, har ett stort behov av stöd då det gäller teknik och digitalisering.
- Vi behöver ett nationellt utvecklingsprogram som innehåller:
 - Utveckling av företagens kunnande: digitalisering, avancerade produktionsmetoder
 - Överföring av regional know-how och främjande av samarbete inom t.ex. automation, robotik och databehandling.
 - Gemensamma demonstrations- och pilotprojekt för företag och högskolor.

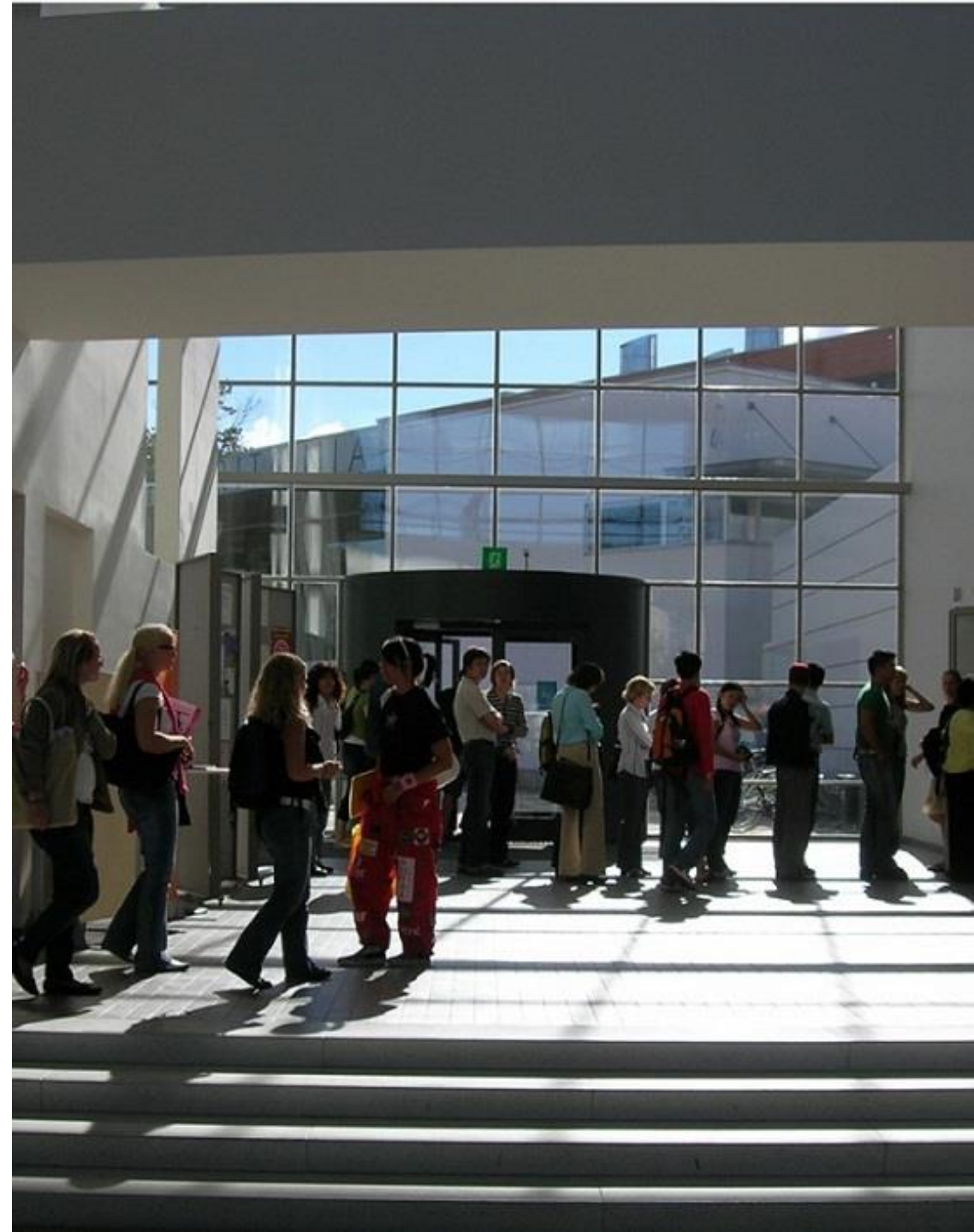
Högskolenätverk

- I Österbotten är samarbetet mellan högskolor, företag, den offentliga sektorn och övriga aktörer väl utvecklat och mångsidigt.
- Samarbetet täcker såväl undervisning som forskning.
- Goda praktiska exempel på samarbete är bl.a.
 - Wärtsilä Smart Technology hub, Vaasa Energy Business Innovation Centre VEBIC, undervisningslaboratoriet Technobothnia samt vetenskapsbiblioteket Tritonia.

Högskolenätverk

- **Viktigt för Österbotten: God tillgång till ingenjörer.**
- I finansieringen av yrkeshögskolor bör beaktas att kostnaderna för teknikutbildning är högre och att de nya studieplatserna är tillräckligt många.
- **Högskolornas incitament att tjäna det omgivande samhället.**
- På nationell nivå behövs erkännande för att regioner har olika modeller för högskolor. Deras verksamhetsförutsättningar bör tryggas.
- Universiteten bör ha tillräckliga resurser för att kunna tjäna det omgivande samhället.

EU måste stöda utvecklingen i alla regioner på ett likvärdigt sätt

- › I dagsläget får Östra och Norra Finland betydligt mer stöd för regionala utvecklingsprojekt än Södra och Västra Finland.
- › Merparten av Finlands medlemsavgift till EU härrör från södra och västra Finland.
- › Finland bestämmer själv hur pengarna fördelas mellan regionerna.
 - › Ett särskilt stöd för de glesbefolkade regionerna.
- › **Skillnaderna mellan storregionerna har jämnats ut men skillnaderna inom landskapen har ökat och utsatta regioner finns nu runtom i landet.**
- › **EU-kommissionen har gjort en prognos som visar att Västra Finland är en av de regioner i Europa som är värst drabbade av coronakrisen, mätt i BNP.**
- › Tillväxt, konkurrenskraft och förnyelse i regionerna kan främjas bäst, när
 - › vi sätter fokus på insatsernas effektivitet, resultat och genomslagskraft
 - › vi tar hänsyn till regionala särdrag och olika utvecklingsbehov
 - › vi möjliggör, vi utesluter inte

Under EU:s nästa regionalpolitiska programperiod ska Finland fördela utvecklingsmedlen jämnare över hela landet via ett enda program som är landsomfattande. Fokus i regionalpolitiken bör ligga på hela Finlands intresse och de nationella målen för utvecklingen av regionerna.

Tack!
Kiitos!

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

